

NORGES HØYESTERETT

Den 29. juni 2018 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Matheson, Normann og Bergsjø i

HR-2018-1273-U, (sak nr. 18-099108STR-HRET),

A (advokat Karoline Øverseth Bekkoset)

mot

Påtalemyndigheten (politiadvokat Eline Andreassen)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder forholdsmessigheten av varetektsfengsling etter straffeprosessloven § 171 første ledd nr. 3, jf. § 170 a.
- (2) A, født 00.00.1987, er siktet for 26 straffbare forhold, i hovedsak vinningskriminalitet, ruspåvirket kjøring og kjøring uten gyldig førerkort, trusler og befatning med narkotika.
- (3) Ved Oslo tingretts kjennelse 21. mai 2018 ble han varetektsfengslet til 18. juni 2018. Det spesielle fengslingsgrunnlaget var gjentakelsesfare etter straffeprosessloven § 171 første ledd nr. 3.
- (4) Fengslingen ble forlenget til 16. juli 2018 ved Nedre Romerike tingretts kjennelse 18. juni 2018.
- (5) Eidsivating lagmannsrett forkastet As anke i kjennelse 20. juni 2018.
- (6) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens saksbehandling og lovtolkning. I korte trekk har han anført at lagmannsrettens begrunnelse knyttet til forholdsmessigheten etter straffeprosessloven § 170 a er mangelfull, og at lagmannsretten har lagt til grunn en uriktig norm.
- (7) *Påtalemyndigheten* er kjent med anken, men har ikke inngitt merknader.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken gjelder lagmannsrettens saksbehandling og lovtolkning. Dette kan utvalget prøve, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd nr. 2 og 3.

- (9) I begjæringen om fortsatt varetektsfengsling til Nedre Romerike tingrett opplyste påtalemyndigheten følgende:

"Hovedforhandling er forhåndsberammet til 15. og 16. oktober 2018 i Øvre Romerike tingrett. (Tingretten hadde ikke tilgjengelige datoer tidligere.) Det tas sikte på å holde siktede varetektsfengslet frem til hovedforhandling. Sett hen til den straff siktede risikerer som følge av forholdene i siktelsen og tiltalen og hans straffehistorikk, foreligger ingen fare for oversoning."

- (10) Ut fra begrunnelsen for fengslingen synes det på denne bakgrunn åpenbart at den vil bli begjært forlenget frem til hovedforhandlingen. I slike tilfeller følger det av fast praksis at forholdsmessigheten må vurderes i dette tidsperspektivet. Dette utgangspunktet gjelder likevel bare hvor det er sannsynlig at fengslingsgrunnlaget vil stå i samme stilling i hele perioden, se HR-2016-965-U avsnitt 8 med videre henvisninger.

- (11) Lagmannsretten har vurdert forholdsmessigheten slik:

"Lagmannsretten har forståelse for at det er belastende for siktede å sitte i varetekt. Det legges videre til grunn at siktede har psykiske utfordringer, jf. journalnotat av 10. juni 2018 fra Oslo fengsel. Lagmannsretten finner imidlertid ikke at siktedes situasjon er så alvorlig at videre fengsling vil utgjøre et uforholdsmessig inngrep, jf. straffeprosessloven § 170 a. Ved vurderingen er det lagt vekt på at mistanken om psykose ikke lenger var til stede 10. juni, at psykose var rusutløst og således selvforskyldt, samt at siktede får oppfølging i fengslet, slik det fremgår av ovennevnte journalnotat. Det antas at muligheten for ny rusutløst psykose ikke reduseres ved en løslatelse. Siktede benekter dessuten selv at han har suicidale tanker, jf. journalen."

Forholdsmessighetsvurderingen er foretatt i forhold til inneværende fengslingsperiode."

- (12) Det er ingen holdepunkter for at ikke fengslingsgrunnlaget vil stå i samme stilling i perioden frem til hovedforhandling. Lagmannsretten burde da vurdert forholdsmessigheten i dette tidsperspektivet, ikke bare for inneværende fengslingsperiode. Kjennelsen må på denne bakgrunn oppheves.

- (13) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Kristin Normann
(sign.)

Wilhelm Matheson
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Riktig utskrift: